

DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATININ PARASAL ÖLÇÜSÜ

I- TAZMİNAT HESABINA KATILAMAYACAK KAZANIMLAR

Tazminatın parasal değerlendirmesinde ölçü alınacak olan yalnızca ölenin **“bedensel ve düşünsel”** katkısı ile **“yardım ve hizmet ederek”** sağladığı desteklik olup, destekten yoksun kalanların (aynı zamanda) mirasçı olmaları durumunda, aşağıdaki kazanımlar tazminat hesabına katılamayacak ve tazminattan düşülmeyecektir.

a) Ölenin **mirası ile miras gelirleri** ve malvarlığından kaynaklanan gelirler (kira gelirleri, işyeri gelirleri, **şirket kâr payları**, banka faizleri, değerli kâğıtların getirileri vb) tazminat hesabının ölçüsü olmayacak ve tazminat hesabına katılmayacaktır. Bu nedenle de bunlar **tazminat hesabının ölçüsü olmayacağı için, tazminattan da indirimleri söz konusu olmayacaktır.** (6098 sayılı TBK 55.maddesi ve ondan önce Yargıtay’ın yerleşik kararları)

b) Değişik bir anlatımla, **tazminat hesabının ölçüsü**, miras ve miras gelirleri, işyeri (ticarethane, fabrika, işletme) kazançları, şirket kâr payları, kısaca **miras ve miras gelirleri değil**, bütün bunlara **ölen desteğin “bedensel ve düşünsel katkısı”** olacaktır. Böyle olduğu için de, destekten yoksun kalanlar, aynı zamanda mirasçı konumunda iseler, miristen kalan tüm malvarlıkları ve kazanımlar, destekten yoksun kalma tazminatı ile ilişkilendirilmeyecek ve tazminattan indirim nedeni olmayacaktır.

c) Destek tazminatı ile ilişkilendirilmeyecek ve tazminat hesabına katılmayacak kazanımlardan biri de, **Sosyal Güvenlik Kurumu'nun ölüm dalından** eş ve çocuklara bağladığı **dul ve yetim aylıkları** ile gene **ölüm dalından ana ve babaya bağlanan gelirler** olup, bunlar tazminatın ölçüsü olmayacak ve hesaplanan **tazminattan indirilmeyecektir.** Bu konuda Yargıtay 06.03.1978 gün 1/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında **“Ölüm sigortasından** bağlanan aylıklar, **belirli bir süre sigortalı olmanın ve prim ödemiş bulunmanın** bir sonucudur. **Zarar verenin bu paradan yararlanması söz konusu olamaz.** O halde zarar veren, verdiği zararın tamamını açılan davada ödemelidir. Bu nedenle, **tazminat ödemekle yükümlü olan kişi (ölüm dalından bağlanan aylıkların) destekten yoksun kalma tazminatından indirilmesini isteyemez”** denilmiş; buna bağlı olarak aynı doğrultuda Hukuk Genel Kurulu ve Özel Dairelerce benzer kararlar oluşturulmuştur

ç) Aynı biçimde Sosyal Güvenlik Kurumu'nun **“iş kazası ve meslek hastalığı sigortası”** dalından bağladığı gelirlerin, sorumlu işveren ise, **“ilk peşin değerinin kusura isabet eden tutarı”** kadar, sorumlu üçüncü kişi ise **“ilk peşin değerinin kusura isabet eden tutarının yarısı”** kadar indirim yapılacak; sonraki gelir artışları indirilmeyecektir. (5510 sayılı Yasa m.21)

d) Yaşam sigortasından ve kişisel kaza (can) sigortasından ödenen tazminat tutarları ile yolcu taşıma kazalarında bir can sigortası türü olan zorunlu koltuk sigortasından alınan paralar da tazminat hesabıyla **ilişkilendirilmeyecek ve tazminattan indirilmeyecektir.**

e) Destekten yoksun kalanların kendi kazançları, malvarlıkları, her türlü gelirleri, başka kişilerden kalan miras ve miras gelirleri (bakım ihtiyaçlarını karşıladığı ve bu yüzden destekten yoksun kalmadıkları veya bakım ihtiyaçlarının karşılandığı ölçüde tazminattan indirim gerekeceği türünden) Yasa'nın anlam ve amacına aykırı görüşler, bugüne kadar oluşan Yargıtay kararlarının yanı sıra, 6098 sayılı TBK'nun 55.maddesiyle kesin biçimde geçerliğini yitirmiştir.

Özetle, yukarda sayılan malvarlığı değerleri ve gelirler (**uygulamada**) tazminatın **kazanç ögesine katılmadıkları** için, bunların **tazminattan indirilmesi de sözkonusu olmamaktadır**.

f) İndirimler konusunda 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı yeni Türk Borçlar Kanunu'nun 55.maddesinde: "Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine ve sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanır. **Kısmen veya tamamen rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri ile ifa amacını taşımayan ödemeler**, bu tür zararların belirlenmesinde gözetilemez; **zarar ve tazminattan indirilemez**" denilerek, bugüne kadar süregelen yanlışlar, duraksamalar, ve yanlış uygulamalar sona erdirilmiştir.

II- TAZMİNAT HESABINA ESAS OLAMAYACAK BELGE VE BİLGİLER

1- Vergi kayıtları tazminat hesabına esas alınmaz

Vergi kamu düzeni ile ilgili olup, davacının gelirini düşük göstermesi veya gerçeğe aykırı beyanname vermesi vergi mevzuatını ilgilendirir, kazanç kaybının hesabında dikkate alınmaz.

11.HD.27.06.1986, 3111-3213

Davacıların vergi yükümlüsü olarak tuttıkları defterler ve vergi beyannamelerinde gösterdikleri kazançların zarar hesabında esas alınması ve davacıların oradaki beyanlarıyla bağlı sayılarak zararın hesabı, tazminat hukuku ilkeleriyle bağdaştırılmaz.

HGK.21.03.1990, E.1990/ 4-67 K.1990/197

Davacıların vergi yükümlüsü olarak tuttıkları defter ve verdikleri vergi beyannamelerinde gösterdikleri kazançların zarar hesabında esas alınması ve davacıların oradaki beyanlarıyla bağlı sayılarak zararın hesabı, tazminat hukuku ilkeleriyle bağdaştırılmaz.

4.HD.29.05.1989, 662-4892

Kazanç kaybının tespitinde, davacının vergi beyannamesinin esas alınması isabetsizdir. Mahkemece, gerçek zararın neden ibaret olduğunun tesbitinde zorunluluk vardır. Vergi beyannamesindeki miktar üzerinden karar verilmesi doğru değildir.

11.HD.09.02.1984, 306-653

2- Ücret bordroları, imzalı da olsa, gerçek kazancı yansıtmıyorsa geçerli değildir.

Ücret bordrolarının önkoşulsuz imzalanmış olması, bordrolardaki ücretin gerçek ödenen ücret olduğunu kabul etmek için yeterli değildir. İşçinin yaptığı işin niteliğini, hizmet süresini, iş deneyimini ve işyerinin özelliklerini göz önünde tutan bir incelemeyle gerçek ücretinin saptanması gerekir.

9.HD.14.03.1988, 873-2968 (YKD.1989/2-221)

İmzalı bordrolar gerçeği yansıtmıyorsa, meslek kuruluşundan gerçek ücret araştırılmalıdır. Davacı tarafından imzalanan ve imzası inkar edilmeyen bordrolarda davacının ücreti asgari ücret olarak gösterilmiştir. İşyerinde inşaat ustası olarak çalışan davacının çalışma süresi, yaptığı iş tanık beyanları ile birlikte değerlendirildiğinde bordroların gerçeği yansıtmadığı kuşkusuz doğmaktadır. Bu nedenle davacının çalışma süresi, yaptığı iş, çalışma tarihleri açıklanarak meslek kuruluşundan alabileceği ücret sorulmalı ve sonucuna göre hüküm kurulmalıdır. 9.HD.27.10.2004, 8503-24277

Tazminatının hesaplanmasında, gerçek ücretin esas alınması koşuldur. Gerçek ücretin ise, işçinin kıdemi ve yaptığı işin özelliği ve niteliğine göre işçiye ödenmesi gereken ücret olduğu, işyeri veya sigorta kayıtlarına geçmiş ücret olmadığı Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir.

(21.HD.27.06.2000, 3995-5128) (YKD.2001/3-413)

Davacının ücretiyle ilgili gerçek durumun ortaya çıkarılabilmesi için ilgili meslek örgütünden davacının kıdemi, eğitimi, çalışma tarihleri ve görevinin muhasebe müdürlüğü olduğu bildirilerek ücret araştırması yapılmalıdır.

(9.HD.24.02.2004, 2003/11432-2004/3116) (Legal, 2004/3-1042)

3- SGK. prim belgeleri tazminat hesabına esas alınmaz

Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilmek üzere işveren tarafından düzenlenen ve prime esas kazançları gösteren belgeler, prim bordroları ve vizite kağıtlarıdır. Bu belgelerdeki kazançlar ile işçinin gerçek ücretleri, çoğu kez aynı değildir. Bu nedenle, sigorta kayıtlarındaki kazanç unsurlarına göre tazminat hesaplanması doğru sonuç vermez. Prime esas kazançlar tazminat hesabının ölçüsü olamaz.

III-TAZMİNATIN TEK ÖLÇÜSÜ

1- Desteğin bedeni ve fikri çalışması, tazminatın tek ölçüsüdür

Desteğin ölümü ile aile şirketi niteliğindeki servis şirketinin işleyişinde onun **bedeni ve fikri katkısı ile sağladığı gelir (kazanç) ortadan kalkmış**, servis şirketi faaliyetine devam ettiğinden kazanç tamamen ortadan kalkmamıştır. **Bu nedenle şirketin işleyişine desteğin fikri ve bedeni katkısı gözetilerek desteğin kazancının belirlenmesi gerekir.**

(4.HD.14.02.2002, E.2001/10851- K.2002/1841)

Desteğin, bir şirkette pay sahibi bulunmasına göre, **destek yerine başka bir kişinin çalıştırılması halinde** elde edilebilecek gelire göre destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanmalı ve bu miktara hükmedilmelidir.

(4.HD.06.12.2001, 11942-12312)

Ticari bir alanda çalışan kişinin tazminata esas geliri, işletmenin gelirine göre değil, kişinin kişisel yetenek ve emeğinin işletme gelirine katkısına göre belirlenmelidir.

Destek, limited şirketin ortağı ve temsilcisi olup, yüklenicilik (müteahhitlik) yapmaktadır. Yerel mahkemece benimsenen bilirkişi raporunda desteğin geliri, içme suyu inşaat işi nedeniyle ihaleden alınan kazanç asgari ücrete oranlanarak destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanmıştır.

Ticari bir alanda çalışan kişinin tazminata esas alınacak geliri, işletmenin gelirine göre değil, kişinin kişisel yetenek ve emeğinin işletme gelirine katkısı belirlenerek, bu katkının parasal değeri üzerinden destekten yoksun kalma zararının belirlenmesi gerekir.

4.HD.09.11.2010, E.2009/14285 K.2010/11605

Davacılar, davalıların yol açtığı trafik kazası sonucu desteğin yaşamını yitirdiğini belirterek, destekten yoksun kalma tazminatı ile manevi tazminat isteminde bulunmuşlardır.

Destekten yoksun kalma tazminatının hesaplanmasında temel alınacak gelir, **desteğin çiftçilik ve hayvancılık yaparak elde ettiği gelir olmayıp bu gelirin elde edilmesi için desteğin bedeni ve fikri olarak katkısı** belirlenerek o miktarın hesaplamaya esas alınması gerekir.

(4.HD.29.04.2004, E.2003/16064 - K. 2004/5720)

Ticari alanda çalışan desteğin, tazminat hesabına esas tutulacak kazançlarının tespitinde, mirasçılara kalan işletmenin geliri değil, desteğin bedensel ve yönetsel becerisinin bu işletmeye katkısı esas alınmalıdır.

Davacıların isteyebilecekleri maddi tazminat miktarının belirlenmesinde, murisin işlettiği tcarethanenin yıllık kazancı esas alınmıştır. Oysa, ticari alanda çalışan bir kişinin destek hesabında, o işletmenin geliri değil, desteğin bedensel ve yönetsel alandaki becerisinin bu işletmeye katkısı esas alınmalıdır. Desteğin yerine başkasının çalıştırılması olanağı söz konusu ise, ona ödenmesi gereken ücret ve eklentileri davacıların zararını oluşturacaktır. Zira, murisin ölümü ile davacılar, o işletmenin gelirinden yoksun kalmayacak, sadece aynı geliri elde etmek için fazladan masraf yapmak zorunda kalacaklardır. Davacıların olay nedeniyle isteyebilecekleri tazminat da, uğradıkları bu zarardan ibarettir.

11.HD.15.09.2008, E.2008/7957 K.2008/9937

Destek tazminatının hesaplanmasında, elde edilen gelirin esas alınması doğru değildir. Hesaplama, **ölenin yaptığı işin yapılabilmesi için temin edilecek bir işçi için ödenecek ücretin** belirlenmesi ve bu meblağa göre destek tazminatının hesaplanması gerekir.

(11.HD.25.01.2007, E.2005/13878 – K.2007/785)

Eş ve çocuklar için destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanırken, gelir olarak aracın kazancı esas alınmıştır. Oysa, destek minibüs sürücülüğü mesleğini yapmaktadır. Emek ve mesaisini bu işte kullanmaktadır. Şu durumda desteğin geliri, yaptığı işten kişisel olarak elde ettiği gelirden ibarettir. Bu nedenle minibüs geliri hesaplama esas alınmaz. **Desteğin salt şoförlük mesleği kazancının belirlenip zarar kapsamının buna göre hesaplanmak üzere kararın bozulması** gerekmektedir.

(4.HD.01.02.2005, E.2004/3404 – K.2005/614)

Davacıların destekten yoksun kalma tazminatı, desteğin ölümü nedeniyle arazi ve hayvanlardan gelir elde etmenin davacılar getireceği yük, diğer bir anlatımla, bu geliri elde etmek için **desteğin yaptığı işlerin bir başkası tarafından yapılmasının davacılar neye mal olacağı** uzman bilirkişiye hesaplatılmalı, bulunacak miktar destek geliri olarak kabul edilerek buna göre destekten yoksun kalma tazminatı belirlenmelidir. (4.HD 01.06.2000,3098-5316)

Davacıların desteği nakliyecilik yaptığı kamyonu ile seyredirken kaza geçirip ölmüştür. Destekten yoksun kalanın yokluğunda kamyon yine çalışabileceğine, ancak sürücü ve iş takipçisi ihtiyacı doğurabileceğine göre, desteğin kazancı, kamyon geliri de katılarak hesap edilemez. **Desteğin bedeni ve fikri çalışması sonucu elde ettiği geliri** kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde belirlenerek destekten yoksun kalma tazminatı hesabında esas alınmalıdır. (4.HD.13.06.2002, 4903-7347)

Desteğin dükkan kirası, sera ve bahçe gelirleri, ölümünden sonra da devam edeceğinden hesaba katılmamalı; **“desteğin bu gelirlerin elde edilmesindeki kişisel katkısı”** belirlenerek, buna göre destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanmalıdır.

(4.HD.18.9.2008, E.2008/7836 K. 2008/10517)

Çiftçilik ve besicilik yapan desteğin bu işlerden elde ettiği gelirlere göre değil, onun salt bu işleri yapmasından dolayı **kişisel katkısı** belirlenip tazminat hesabının bunun üzerinden yapılması gerekir. (4.HD.15.01.2002, 12625-364)

Destekten yoksun kalma tazminatı, nakliyecilik yapan desteğin bu işinden elde ettiği gelire göre değil, yapılan işe **“kişisel katkısı”** esas alınarak hesaplanmalıdır.

4.HD.28.09.2007, E. 2007/13086 K.2008/7984

Lokanta işyeri, mirasçılara kaldığından, lokantanın gelirin göre değil, **desteğin bu işe “bedeni ve fikri” katkısı esas alınarak tazminat hesaplanmalıdır.**

4.HD.06.03.1997, E.1996/1333 K.1997/2076

2- Yardım ve hizmet ederek desteklikte

Bir işi ve kazancı bulunmayan desteğin yakınlarına “yardım ve hizmet” ederek destekliği yasal asgari ücretler üzerinden değerlendirilecektir. Ev kadınlarının, emeklilik günlerinde kaza geçirip ölen yaşlı kişilerin, anne ve babalarına hizmet eden çocukların destekliği söz konusu olduğunda, tazminatın ölçüsü, onların bedensel varlıklarıyla yardım ve hizmet ederek destekliği olacak ve bu desteklik asgari ücretler üzerinden hesaplanacaktır.

IV-İLGİLİ MESLEK KURULUŞLARINDAN EMSAL KAZANÇ SORULMASI

Ticaret Odasından bildirilen ücrete göre tazminat hesaplanmalıdır.

Davacının maddi tazminat hesabı yapılırken, rapor tarihinde bilinen en son ücretlerin esas alınması gerekir. Davacının maddi tazminat hesabına esas ücreti **Ticaret Odasından** bildirilmesine karşın, bu ücretin gözönünde tutulmaması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

(21.HD.21.01.1997, 162-86) (Yargı D.1997/4-94)

Ücret konusunda meslek kuruluşundan bilgi alınmalıdır.

Davacının işyeri ve kurum kayıtlarında gözüken aylık kazancını belirlemek gerektiğinde, bu konuyu bilmesi gereken işyeri çalışanları beyanlarına başvurmak, **meslek kuruluşundan** bilgi almak ve sonucuna göre karar vermek gerekir.

(21.HD.04.05.2000, 3511-3605)

Hesaplama ilgili meslek kuruluşlarının verileri dikkate alınmalıdır.

Davacının maddi zarar hesabı yapılırken gördüğü işe uygun **gerçek ücret ve kazançları bildirebilecek ilgili meslek kuruluşlarının verileri** esas alınmalıdır.

(21.HD. 27.04.1999, 2981-2837)

Meslek kuruluşundan veya ticaret odasından ücret sorulmalıdır.

Tazminat hesabında davacının günlük ücreti **meslek kuruluşlarından veya ticaret sanayi odasından** sorulup bildirilen ücretin dikkate alınması gerekir.

(21.HD.07.11.2000, 6198-7638)

Gerçeğe uygun ücret ilgili meslek kuruluşundan sorulmalıdır.

Uzun yıllar aynı işyerinde çalışan ve iki yabancı dil bilen davacının ücretinin **gerçeğe uygun** belirlenebilmesi için **ilgili meslek kuruluşundan** bilgi istenmelidir.

(9.HD.02.10.2001, 11421-15334) (İBD.2002/3-825)

Uzmanlık konusuna göre ücretin meslek kuruluşundan sorulması gerekir.

Uzman işçinin asgari ücretle çalışması hayatın olağan akışına uygun değildir. Davacının uzmanlık konusu ve çalışma şekli açıklanarak, alabileceği ücretin ilgili **meslek kuruluşundan** sorularak saptanması gerekir. (9. HD.01.11.2001, 12919-16880) (İBD.2002/3-826)

Davacının alması gereken ücret meslek kuruluşundan sorulmalıdır.

Hüküm tarihine en yakın tarihe kadar olan sürede davacının alması gereken ücret **meslek kuruluşundan** sorulmak suretiyle tesbit edilmesi ve buna göre tazminatın hesaplanması zorunludur.

(21.HD.31.05.2001, 3989-4326)

Gerçek ücret meslek örgütü aracılığı ile araştırılmalıdır.

Davacının **ücretiyle ilgili gerçek durumun** ortaya çıkarılabilmesi için ilgili meslek örgütünden davacının kıdemi, eğitimi, çalışma tarihleri ve görevinin muhasebe müdürlüğü olduğu bildirilerek ücret araştırması yapılmalıdır.

(9.HD.24.02.2004, 2003/11432-2004/3116) (Legal, 2004/3-1042)

V-EN SON KAZANÇLARIN HESAPLAMADA GÖZETİLMESİ

Olay gününden hüküm gününe en yakın güne kadar belirlenebilen tüm kazançların hesaplamada gözetileceğine ilişkin Yargıtay kararlarından örnekler:

Beden tamlığına karşı işlenen haksız fiillerde zararın gerçek miktar ve şümulü zamanla daha iyi anlaşılabileninden, mümkün olduğu kadar geç bir tarihin esas alınması gerekir. Borçlar Kanunu'nun 45/2. maddesinde cismani zararın hangi tarih esas alınarak hesaplanacağı hakkında yeterli açıklık bulunmakta, cismani **zararın hüküm tarihindeki duruma göre hesaplanması** kabul edilmektedir. Bu itibarla, **hüküm tarihine en yakın verilerin** nazara alınarak, rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararın somut olarak hesaplanması gerekir. Bu husus "**gerçek belli iken varsayma gidilemez**" ilkesinin gereğidir.

Gerek ölümler nedeniyle destek kaybı zararı, gerekse beden gücü kaybı zararının hesaplanmasında, rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararın **bilinen veriler** nazara alınarak ve iskontoya tabi tutulmadan somut olarak, rapor tanzim tarihinden sonraki zarar da **bilinen son gelir** nazara alınıp her yıl % 10 oranında artırılmak ve iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır.

(HGK.28.06.1995, E.1994/9-628 K.1995/694)

Borçlar Kanunu 46/2. maddesinde cismani zararın hangi tarih esas alınarak hesaplanacağı hakkında yeterli açıklık bulunmakta, cismani zararın **hüküm tarihindeki duruma göre** hesaplanması kabul edilmektedir. Bu nedenle, bilirkişinin **hüküm tarihine en yakın verileri nazara alarak** rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararı somut olarak hesaplamış olması anılan maddeye ve "**gerçek belli iken varsayma gidilemez**" ilkesine uygundur.

(HGK.15.05.1991, E.1991/9-102 K. 267)

Gerek ölümler nedeniyle destek kaybı zararı ve gerek beden gücü kaybı zararının hesaplanmasında, **rapor düzenleme tarihine kadar gerçekleşen zararın bilinen veriler gözetilerek** ve iskonto edilmeden somut olarak; rapor düzenleme tarihinden sonraki zararın da bilinen son gelir (kazanç) esas alınıp % 10 oranında artırılmak ve iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır.

(HGK.17.05.2000, E.9-889-K.904)

Maddi zarar hesaplarının **rapor tarihine kadar bilinen ücretlere göre**, rapor tarihinden itibaren bilinmeyen dönemler için ise, **en son bilinen ücretin** yıllık % 10 artırımını suretiyle yapılması gerekir. Olay tarihi ile rapor tarihi arasında işyeri uygulamasında murisin ücretinde normal olarak ne miktar artış olabileceği araştırılıp tespit olunarak, zarar hesapları ona göre yapılmalıdır.

(9.HD.12.06.1990, 5321-7204)

Trafik kazası sonucu % 56 oranında meslekte kazanma gücünü yitiren davacının bu yüzden uğrayacağı kazanç kaybı, rapor düzenleme tarihine kadar gerçekleşen zararın **bilinen veriler** nazara alınarak ve iskontoya tabi tutulmadan belirlenmesi, rapor düzenleme tarihinden sonraki zarar da **bilinen son gelir** nazara alınıp her yıl %10 oranında artırılmak ve % 10 oranında iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır. (4. HD. 19.09.1999, 4701-8714).

Destek tazminatında gerçek gelir, yani zarar, **hüküm gününe en yakın gündeki** olması gereken değere göre saptanır.

(4.HD.18.04.1996, 2280-3274)

Hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan ücretteki artış miktarı nazara alınarak yeniden haksahiplerinin tazminatı belirlenmeli; belirlenen bu zarardan en son katsayı ile haksahiplerinin gelirlerinde yapılan artışlar indirilmeli ve bozma kararı öncesi hesap raporunda belirlenen ve hükmedilen miktarı geçmemek üzere karar verilmelidir.

(21.HD.26.05.1998, 3699-3860)

Davacı Kurumun rücu alacağıın tesbiti aşamasında, rapor tarihinden sonra, ancak **hüküm tarihinden önce yürürlüğe giren asgari ücret artışlarının** gözetilmemesi hatalıdır.

(10.HD.10.09.1996, 7580-6635)

Yargıtay bozma kararında açıkça vurgulandığı üzere, hak sahiplerinin işverenden isteyebileceği tazminat miktarı **en son veriler** nazara alınmak suretiyle hesaplanmalıdır. Oysa bozmadan önceki hak sahiplerinin belirlenen tazminatından SSK'ca bildirilen peşin sermaye değerinin indirildiği ortadadır. Yapılacak iş, hak sahiplerinin gelirleri en son veriler nazara alınarak hesaplanmak ve hesaplanan tazminattan yine SSK'ca bildirilen peşin sermaye değerinin belirlenen tazminattan indirilerek sonucuna göre karar vermektir.

(21.HD. 03.07.2000, 5242-5294)

Destekten yoksun kalma (veya işgücü kaybı) tazminatlarının hesabında bilirkişi raporunun düzenlendiği tarihe en yakın bilinen ücretlerin (veya emsal ücretlerin) esas alınması gerekir.

(4.HD.20.10.1997, 5737-9861)

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca karşılanmayan maddi ve manevi tazminatın işverenden istenmesi durumunda, maddi tazminat, **yeni veriler** ve asgari ücretteki artışlar gözönünde tutularak yeniden

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının tazminatına esas ücreti, **hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan veriler nazara alınarak** hesaplanması gerektiği Yargıtay'ın oturmuş ve yerleşmiş görüşlerindedir.

(21.HD.27.10.1998, 7035-7155)

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının tazminatına esas ücreti, **hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan veriler nazara alınarak** hesaplanması gerektiği Yargıtay'ın oturmuş ve yerleşmiş görüşlerindedir.

(21.HD.27.10.1998, 7035-7155)

Tazminatın hesaplanmasında **hüküm tarihine en yakın asgari ücretler** esas alınmalıdır. Asgari ücret kamu düzeniyle ilgili olduğundan bu hususta usuli kazanılmış haktan söz edilemeyeceği gibi, Hakim bu durumu duruşmanın her aşamasında kendiliğinden gözetmelidir.

(HGK.17.12.1997, E.97/10-820 – K.1074)

Asgari ücretlerin uygulanması kamu düzeniyle ilgili olduğundan, bir talep olmasa dahi doğrudan göz önünde bulundurulması zorunludur. Öte yandan, kamu düzeni ile ilgili konularda usuli kazanılmış haktan söz edilemez. Bu nedenle, bozmadan sonra **asgari ücretler artmış ise, bu yeni artışların da hesaplamada göz önünde tutulması gerekir.**

(21.HD.25.5.2000, 4100-4206)

Tazminat hesabında hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan asgari ücretin esas alınması zorunludur. (21.HD.12.5.1998 gün 3306-3473 sayılı ve 15.2.2000 gün 1077-1095) sayılı kararları)

Asgari ücret artışları kamu düzeniyle ilgili olup, uygulanması zorunlu olduğundan, davanın devamı sırasında ve hüküm tarihine kadar geçen sürede asgari ücretteki artışların hesaplamada gözetilmesi gerekir. Davacının asgari ücret artışlarından önceki raporlara itiraz etmemiş olması, davalı yararına usuli kazanılmış hak oluşturmaz. O halde davacıların yoksun kaldıkları destek tazminatı için **hüküm tarihine en yakın asgari ücretteki artışlara göre** hesaplanmış bilirkişi raporuna göre karar verilmelidir. (4.HD.08.12.2003, 8596-14191)